

Економіка та інновації

УДК 330.322:[659.3:629.39]

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20526065>

Дослідження інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій

Самотоєнкова Олена Вікторівна

кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та математичних методів в економіці, Одеський національний економічний університет, м. Одеса, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-6942-8134>

Прийнято: 11.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

***Анотація.** У статті розглядаються питання інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій, що є важливим чинником модернізації виробництва, інформатизації та цифровізації економіки. Актуальність дослідження обумовлена тим, що в умовах економічної кризи та військового стану розвиток інформаційних технологій є критично важливим для національної безпеки та ефективного управління ресурсами. **Метою дослідження** є аналіз динаміки та структури надходження інвестицій у розвиток підприємств за видом економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» у довоєнний і воєнний періоди, виявлення тенденцій та оцінка ефективності інвестиційної діяльності. **Методи.** Для об'єктивної оцінки інвестиційної доцільності та можливостей залучення інвестицій у сферу інформаційних технологій використовувався комплексний підхід на базі статистичних методів аналізу. **Результати.** За період 2010-2024 рр. виділено декілька етапів інвестиційної діяльності. Найбільше скорочення інвестицій відбулося у 2013-2014 рр., коли тільки за 2014 р. обсяг інвестицій*

впав на 17,6%. У наступні роки відбулася активізація інвестиційної діяльності: в 2018 р. обсяг інвестицій збільшився на 62,5%. Різке скорочення інвестицій спостерігалось у 2019 та 2022 рр., але вже з 2023 р. почалося зростання. Суттєві зміни відбулися у структурі розподілу інвестицій за напрямками інвестування: в 2024 р. до напряму комп'ютерного програмування було направлено всього 5,4% інвестицій. Економічний ефект від інвестиційної діяльності багаторазово перевищує суму вкладених коштів: на 1 грн інвестицій у 2024 році отримано 12 грн валової доданої вартості. **Висновки.** Незважаючи на військові дії та складну економічну ситуацію, надходження інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій здійснюється досить стабільно, що забезпечує ефективну діяльність економічних суб'єктів. Подальші дослідження доцільно спрямувати на проведення факторного аналізу ефективності інвестиційної діяльності, моделювання та прогнозування очікуваних результатів.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, залучення інвестицій, інформація, телекомунікації, інформаційні технології, ефективність, динаміка, структура, статистичний аналіз

Research on investment activities in the field of information and telecommunications

Olena Samotoenkova,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Statistics and Mathematical Methods in Economics, Odesa National University of Economics, Odesa, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6942-8134>

Abstract. *The article examines the issues of investment activity in the field of information and telecommunications, which is an important factor in the*

*modernization of production, informatization and digitalization of the economy. The relevance of the study is due to the fact that in conditions of economic crisis and martial law, the development of information technologies is critically important for national security and effective resource management. **The purpose of the study** is to analyze the dynamics and structure of investment in the development of enterprises by type of economic activity "Information and telecommunications" in the pre-war and war periods, identify trends and assess the effectiveness of investment activity. **Methods.** To objectively assess the investment feasibility and opportunities for attracting investment in the field of information technologies, a comprehensive approach based on statistical analysis methods was used. **Results.** Several stages of investment activity were identified for the period 2010-2024. The largest reduction in investment occurred in 2013-2014, when in 2014 alone the volume of investment fell by 17.6%. In the following years, investment activity intensified: in 2018, the volume of investments increased by 62.5%. A sharp reduction in investments was observed in 2019 and 2022, but growth began in 2023. Significant changes occurred in the structure of investment distribution by investment direction: in 2024, only 5.4% of investments were directed to the direction of computer programming. The economic effect of investment activity many times exceeds the amount of invested funds: for 1 UAH of investment in 2024, 12 UAH of gross added value were received. **Conclusions.** Despite military operations and the difficult economic situation, the inflow of investments into the sphere of information and telecommunications is carried out quite stably, which ensures the effective activity of economic entities. Further research should be directed at conducting a factor analysis of the effectiveness of investment activity, modeling and forecasting expected results.*

Keywords: *investments, investment activity, investment attraction, information, telecommunications, information technologies, efficiency, dynamics, structure, statistical analysis*

Постановка проблеми. Можливості розробки та впровадження новітніх і вдосконалених технологій, інноваційної продукції залежать від стану інвестиційного клімату в країні, обсягу та структури інвестицій. У теперішній час характерною рисою економічного розвитку країн світу є прискорення розробки і широке використання інформаційно-комунікативних технологій, як у всіх сферах економічної діяльності, так і в суспільному житті країни. Якщо раніше мова йшла про трудові ресурси, матеріальні та фінансові ресурси, то зараз інформація, інформаційні технології розглядаються як важливі ресурси, які сприяють розвитку національної економіки. Суб'єкти господарювання, які займаються розробкою та впровадженням інформаційних ресурсів, відносяться за КВЕД до виду економічної діяльності «Інформація та телекомунікації». Розвиток будь-якої галузі економіки суттєво залежить від ефективної інвестиційної політики. Інвестиційна діяльність в країні регламентується Законом України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 року, останні зміни до якого було прийнято 19.06.2025 року [1]. Відповідно до цього Закону «Інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, завдяки чому створюється прибуток (дохід) чи досягається соціальний та екологічний ефект» [1].

Залучення інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій є важливим чинником модернізації виробництва, інформатизації та цифровізації економіки. Особливого значення інформація та інформаційні технології набувають в Україні під час військового стану. Розвинуті інформаційні системи дозволяють протистояти кібератакам, контролювати кордони, моніторити ситуацію в регіонах конфлікту та ефективно управляти ресурсами. Розвиток інформаційних технологій в Україні під час війни є критично важливим для національної безпеки, ефективності та стабільності країни [2, с. 214]. Потенційні інвестори, як вітчизняні, так і закордонні визначають для

себе пріоритетність напрямів вкладення коштів. Важливого значення набуває дослідження динаміки, структури та ефективності використання інвестицій за окремими видами економічної діяльності. Враховуючи необхідність забезпечення інформаційної безпеки в умовах повномасштабної війни, дослідження інвестиційної активності у сфері інформації та телекомунікацій набуває особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Шляхи та проблеми залучення інвестицій в розвиток економіки висвітлено в багатьох працях як зарубіжних, так і українських науковців. Серед багатьох зарубіжних вчених, які досліджували взаємозв'язок між макроекономічними показниками та інвестиційною діяльністю, можна виділити Т. Саржента, Д. Херзера, Дж. Даннінга, Д. Холланда, Д. Маха, К. Гізайне. Зокрема, Д. Херзер досліджував вплив інвестицій на економічне зростання через призму прямих іноземних інвестицій та інвестицій в науково-дослідні роботи. Д. Мах доказав існування залежності між внутрішніми інвестиціями та темпами зростання реального ВВП. Т. Сарджент (Лауреат Нобелівської премії з економіки) вивчав інвестиційні ризики в умовах нестабільної економіки, вказував на залежність залучення інвестицій в бізнес-структури від довіри інвесторів до економічної політики держави, прогнозованості та захисту прав власності [3].

Проблеми інвестиційної привабливості та залучення інвестицій в економіку України висвітлено в працях багатьох українських вчених. О. Козирєва, В. Євтушенко, М. Кудінова, Н. Глебова розглядали методи оцінки і прогнозування інвестиційного ринку, механізм розробки інвестиційної стратегії [4]. Н. Скоробогатова та В. Потапова узагальнили науково-методологічні засади оцінювання впливу інвестицій на розвиток економіки країни [5]. І. Бланк розглядав питання управління інвестиційною діяльністю підприємств у сучасних умовах, методи розробки інвестиційної стратегії підприємств, запропонував методику оцінювання інвестиційної привабливості

об'єктів [6]. А. Сидорова визначила причини низької інвестиційної привабливості України [7].

Аналіз зарубіжних і національних публікацій показав, що більшість вчених приділяли увагу питанням сутності інвестиційних процесів, вивченню причинно-наслідкових зв'язків між макроекономічними показниками, дослідженню різних аспектів інвестиційної діяльності на макрорівні економіки в цілому.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість публікацій з питань інвестиційної діяльності в Україні, існує потреба більш глибоких досліджень не тільки на рівні економіки в цілому, а й по окремих видах економічної діяльності. Результати таких досліджень будуть корисними для потенційних інвесторів у момент вибору напрямів та об'єктів інвестування. Для об'єктивної оцінки інвестиційної доцільності та можливостей залучення інвестицій у сферу інформаційних технологій запропоновано комплексний підхід на базі статистичних методів аналізу. Саме використання статистичних методів дозволить проаналізувати динаміку надходження інвестицій, визначити структурні зміни за різними напрямами інвестування, оцінити ефективність вкладення коштів, виявити тенденції та зробити практичні пропозиції стосовно оптимізації інвестиційних потоків.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій.

Для досягнення поставленої мети передбачалось вирішення таких завдань: обґрунтування необхідності використання комплексного підходу до дослідження інвестиційних процесів на базі статистичних методів аналізу; аналіз динаміки обсягу капітальних інвестицій у розвиток підприємств за видом економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» та частки інвестицій у цю сферу в загальному обсязі інвестицій в економіку України;

аналіз тенденцій у зміні обсягів і структури інвестицій на основі статистичних показників, а також синтез результатів для формування узагальнених висновків щодо розвитку інвестиційної діяльності; дослідження структури та оцінка структурних розрізень за напрямками інвестиційних вкладень; розрахунок показників та оцінка ефективності інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій; формулювання пропозицій стосовно подальшого розвитку інвестиційної діяльності та доцільності використання комплексного статистичного підходу до оцінювання ефективності інвестування у суб'єкти за різними видами економічної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Правові засади діяльності економічних суб'єктів за видом КВЕД «Інформація та телекомунікації» визначено у двох Законах України: «Про інформацію» [8] та «Про науково-технічну інформацію» [9].

Діяльність суб'єктів господарювання у сфері інформації та телекомунікацій, розробка і впровадження нових інформаційних продуктів і технологій у значній мірі залежать від інвестиційного клімату в країні, обсягу та структури інвестицій. Аналіз інвестиційної діяльності здійснюють з метою оцінки ефективності інвестиційного процесу та виявлення тенденцій розвитку як економіки в цілому, так і окремих сфер діяльності. Використання методів статистичного аналізу дозволяє оцінити стан інвестиційного середовища та визначити закономірності його змін, що є необхідним для формування стратегій подальшого розвитку. Глибокий аналіз інвестиційних потоків сприяє розробці прогностичних моделей, які допомагають оптимізувати процеси залучення, розподілу та використання коштів.

У таблиці 1 наведено дані щодо надходження капітальних інвестицій у сферу економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» за період 2010-2024 роки.

Таблиця 1

Показники динаміки обсягу капітальних інвестицій у розвиток сфери економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» за 2010-2024 роки

Роки	Капітальні інвестиції, млн. грн.	Показники динаміки		Питома вага інвестицій у сферу інформатизації у загальному обсязі капітальних інвестицій в економіку, %
		абсолютна зміна, млн. грн.	індекс динаміки, %	
2010	8654	4,6
2011	9753	1099	112,7	3,8
2012	10189	436	104,5	3,5
2013	9923	-266	97,4	3,7
2014	8175	-1748	82,4	3,7
2015	22975	14100	281,0	8,4
2016	15651	-7324	68,1	4,4
2017	18395	2744	117,5	5,0
2018	29885	11490	162,5	5,2
2019	21063	-8822	70,5	3,4
2020	22382	1319	106,3	4,4
2021	23858	1476	106,6	3,5
2022	16870	-6988	70,7	4,1
2023	24100	7230	142,9	4,2
2024	25849	1749	107,3	4,8

Джерело: розраховано автором за даними [12, с. 363; 13, с. 181; 15]

По даних таблиці 1 у періоді 2010-2024 роки можна виділити декілька етапів інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій.

Перший етап – 2010-2012 роки, протягом якого надходження капітальних інвестицій у розвиток сфери інформації та телекомунікацій збільшувалось відповідно по роках на 12,7% та 4,5 %.

Другий етап – 2013-2014 роки, характеризується прискореним скороченням надходження інвестицій у цю сферу економічної діяльності. Якщо у 2013 році порівняно з 2012 роком обсяг інвестицій зменшився на 266 млн. грн. або на 2,6%, то за 2014 рік сума інвестицій скоротилась ще на 1748

млн. грн. або на 17,6%. Основною причиною такого зменшення надходження інвестицій є політична ситуація, яка склалася в країні у ті роки.

Окремо треба виділити 2015 рік, коли ситуація в країні дещо стабілізувалась, обсяг капітальних інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій одразу збільшився майже в 3 рази і склав 22975 млн. грн.

Питома вага інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій у 2015 році складала 8,4% загального обсягу інвестицій в економіку України.

Наступні роки характеризуються постійним коливанням залучення інвестицій у цю сферу економіки. Треба відмітити, що 2018 рік характеризується найбільшим надходженням капітальних інвестицій у сферу інформації та телекомунікації, коли обсяг інвестицій збільшився порівняно з 2017 роком на 11490 млн. грн. або на 62,5% і склав 28885 млн. грн. У 2019 році обсяг капітальних вкладень зменшився майже на 30%, а в 2020 і 2021 роках знов зростав, відповідно на 6,3% та 6,6%.

Військові дії, які почалися в Україні у 2022 році, негативно вплинули на бажання і можливість потенційних інвесторів вкладати кошти в економіку країни, а деякі інвестори почали виводити свої кошти з країни, що одразу призвело до зменшення обсягу капітальних інвестицій майже на 30%. У той же час, в умовах військового стану зростає важливість інформаційно-комунікативних технологій, які забезпечують процеси інформатизації економіки та взаємозв'язок між економічними суб'єктами, гілками влади та населенням. Тому обсяг капітальних інвестицій в розвиток інформаційно-комунікативних технологій в 2023 році збільшився на 42,9%, а в 2024 році додатково збільшився ще на 7,3% і склав 25849 млн. грн.

Графічно динаміка капітальних інвестицій у сферу економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» за 2010-2024 роки представлена на рис. 1.

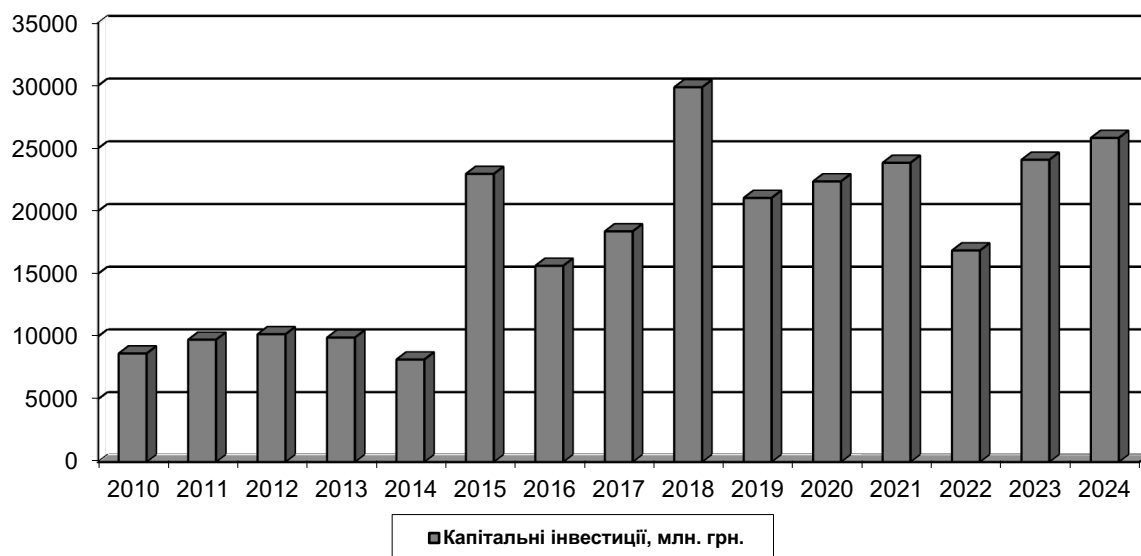

Рис. 1. Динаміка капітальних інвестицій у сферу економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» за 2010-2024 роки, млн. грн.

Джерело: побудовано автором за даними [12, с. 363; 13, с. 181; 15]

Інвестиції у сферу економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» вкладаються за трьома напрямками:

- телекомунікації (електрозв'язок);
- комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг;
- видавнича діяльність, виробництво кіно- та відеофільмів, видання звукозаписів, діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення [10, с. 64-65].

У таблиці 2 наведено дані щодо надходження капітальних інвестицій за трьома напрямками інвестування та розраховано структуру загального обсягу інвестицій за період 2010-2024 роки.

Дані таблиці 2 свідчать, що протягом всього періоду найбільший обсяг капітальних інвестицій вкладався за напрямом «Телекомунікації (електрозв'язок)». Питома вага капітальних інвестицій за цим напрямом коливалась в межах від 55% у 2021 році до 90% у 2024 році.

Таблиця 2

Структура капітальних інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій за напрямами інвестування за 2010-2024 роки

Роки	Загальний обсяг капітальних інвестицій, всього, млн. грн.	У тому числі обсяг інвестицій за напрямами інвестування					
		телекомунікації (електрозв'язок)		комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг		видавнича діяльність, виробництво кіно- та відеофільмів, діяльність у сфері радіомовлення та телемовлення	
		млн. грн.	%	млн. грн.	%	млн. грн.	%
2010	8654	6365	73,5	354	4,1	1935	22,4
2011	9753	6518	66,8	588	6,0	2647	27,2
2012	10189	6782	66,6	625	6,1	2782	27,3
2013	9923	6886	69,4	640	6,4	2397	24,2
2014	8175	5664	69,3	670	8,2	1841	22,5
2015	22975	19537	85,0	1134	5,0	2304	10,0
2016	15651	10705	68,4	2125	13,6	2821	18,0
2017	18395	12777	69,5	2050	11,1	3568	19,4
2018	29885	21318	71,3	3822	12,8	4745	15,9
2019	21063	11734	55,7	3563	16,9	5766	27,4
2020	22382	14297	63,9	2891	12,9	5194	23,2
2021	23858	13126	55,0	4546	19,1	6186	25,9
2022	16870	11563	68,5	3122	18,5	2185	12,5
2023	24100	16306	67,7	4847	20,1	2947	12,2
2024	25849	23308	90,1	1386	5,4	1155	4,5

Джерело: розраховано автором за даними [10, с. 65; 12, с. 363; 13, с. 181; 15].

Велика питома вага інвестицій за напрямом «Телекомунікації (електрозв'язок)» спостерігалась у 2015 році – 85%.

Починаючи з 2010 року, у загальному обсязі капітальних інвестицій збільшувалась питома вага інвестицій за напрямом «Комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг». Так, у 2010 році інвестиції

у цей напрямок складала всього 4,1% загальної суми інвестицій, а в 2023 році вони збільшилась у п'ять разів і склали вже 20,1%. Такі зміни свідчать про зростання попиту на інформаційні продукти і послуги. Але у 2024 році відбулося різке скорочення обсягу інвестицій у напрямок «Комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг», їх питома вага склала всього 5,4%, тобто майже повернулась до рівня 2010 року. Це, безумовно, негативна зміна, яка потребує вивчення причин такого скорочення та оптимізації розподілу коштів за напрямами інвестування.

Обсяг і питома вага інвестицій за напрямом «Видавнича діяльність, виробництво кіно- та відеофільмів, видання звукозаписів, діяльність у сфері радіомовлення та телемовлення» суттєво коливалась протягом всього періоду. За 2010-2023 роки найнижча питома вага інвестицій за цим напрямом у загальній сумі інвестицій спостерігається в 2015 році – 10,0%, а найвища – 27,4% – в 2019 році. У 2024 році відбулося дуже велике скорочення і питома вага інвестицій склала всього 4,5% загального обсягу інвестицій.

Таким чином, за результатами таблиці 2 бачимо суттєві структурні зміни у розподілі загального обсягу капітальних інвестицій за напрямами, які відбулись у 2024 році, тобто у цьому році відбувся значний перерозподіл загального обсягу капітальних інвестицій у сферу економічної діяльності «Інформація та телекомунікації». Такі зміни не є характерними для тенденції періоду 2010-2023 роки. У 2024 році з загальної суми інвестицій 90,1% було направлено у напрямок «Телекомунікації (електрозв'язок)», 5,4% – у напрямок «Комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг» і 4,5% – у напрямок «Видавнича діяльність, виробництво кіно- та відеофільмів, видання звукозаписів, діяльність у сфері радіомовлення та телемовлення». Тобто спостерігаємо зміну пріоритетів у надходженні інвестиції за напрямами інвестування. Графічно структура капітальних інвестицій за напрямами інвестування в 2021 і 2024 роках представлена на рис. 2.

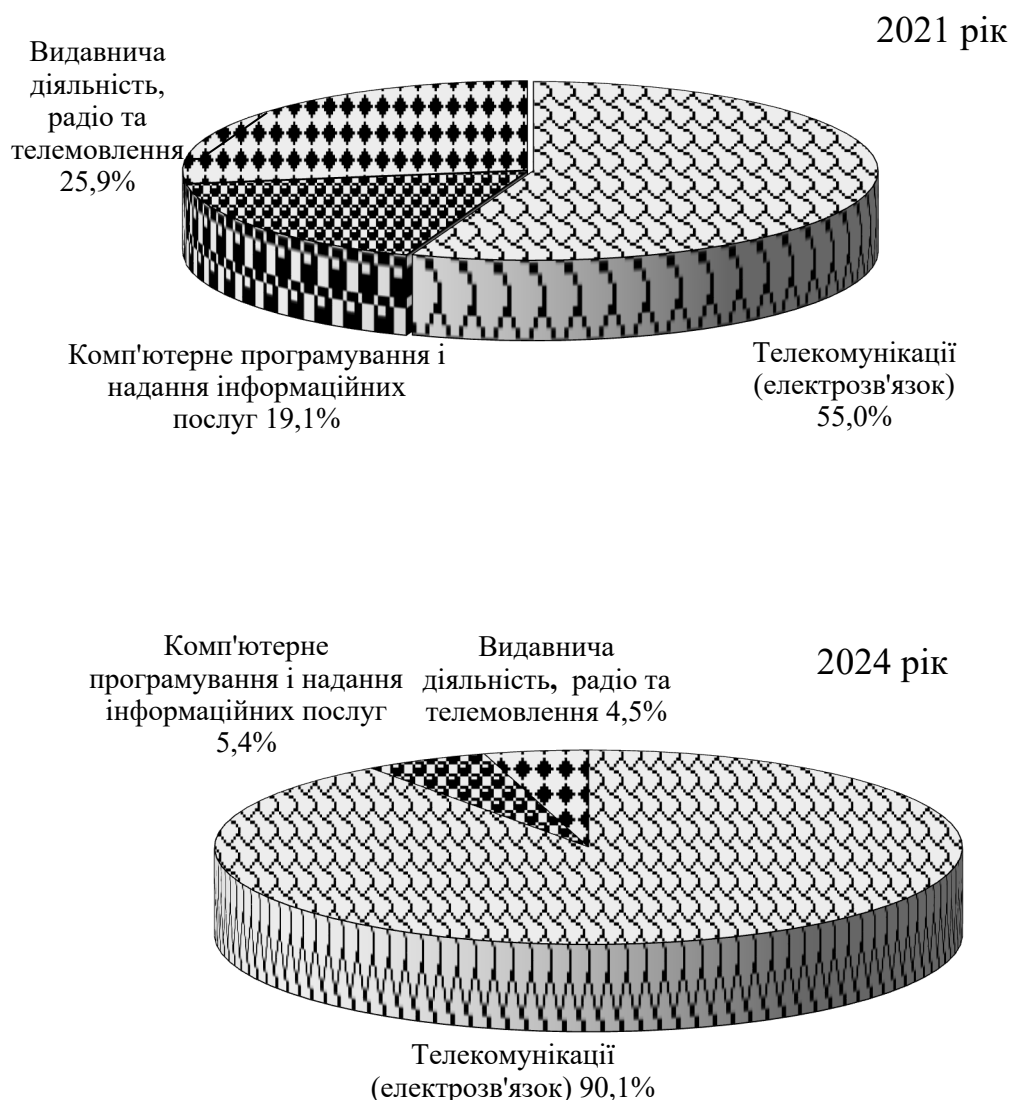

Рис. 2. Структура обсягу капітальних інвестицій за напрямками інвестування сфери економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» в Україні у 2021 і 2024 роках, %

Джерело: побудовано автором за даними [12, с. 363; 13, с. 181; 15]

На рис. 3. зображено динаміку обсягу капітальних інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій за напрямками інвестування за 2010-2024 роки. На графіку бачимо, що протягом аналізованого періоду більше всього капітальних інвестицій спрямовувалось до сектору «Телекомунікації (електрозв'язок)». Причому найбільше надходження інвестицій відбувалось у

ЗДОБУТКИ ЕКОНОМІКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ

2015, 2018 та 2024 роках. Значно менший обсяг інвестицій вкладався за напрямом «Видавнича діяльність, виробництво кіно- та відеофільмів, видання звукозаписів, діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення».

Надходження інвестицій з 2014 року до 2021 року постійно збільшувалось, але 2022-2024 роки характеризуються суттєвим скороченням надходження інвестицій у цей напрямок діяльності. Майже така ж тенденція надходження капітальних інвестицій спостерігається до напрямом «Комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг»: обсяг інвестицій збільшувався з 2014 року до 2023 року та суттєво впав у 2024 році.

Рис. 3. Обсяг капітальних інвестицій у сферу інформації та телекомунікацій за напрямами інвестування за 2010-2024 роки, млн. грн.

Джерело: побудовано автором за даними [12, с. 363; 13, с. 181; 15]

Такі показники свідчать про постійну найбільшу зацікавленість інвесторів у вкладання коштів саме за напрямом «Телекомунікації (електрозв'язок)».

ЗДОБУТКИ ЕКОНОМІКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ

Для оцінки ефективності інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій розраховано показники віддачі вкладених у розвиток цієї сфери коштів, які характеризуються обсягом виготовленої та реалізованої інформаційної продукції, обсягом валової доданої вартості, створеної суб'єктами господарювання цієї сфери діяльності, та величиною валового прибутку, отриманими в розрахунку на 1 грн. капітальних інвестицій.

Результати розрахунку показників віддачі капітальних інвестицій у сфері економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» за 2010-2024 роки наведено в таблиці 3.

Таблиця 3

Показники ефективності використання капітальних інвестицій у сфері економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» за 2010-2024 роки

Роки	Обсяг капітальних інвестицій млн. грн.	Обсяг реалізованої продукції, млн. грн.	Валова додана вартість, млн. грн.	Валовий прибуток, змішаний дохід, млн. грн.	Показники віддачі на 1 грн. капітальних інвестицій, грн.		
					обсягу реалізованої продукції	валової доданої вартості	валового прибутку, змішаного доходу
2010	8654	73015	33648	16558	8,44	3,89	1,91
2011	9753	82638	39124	19365	8,47	4,01	1,99
2012	10189	90074	44187	19698	8,84	4,34	1,93
2013	9923	94278	49247	23616	9,50	4,96	2,38
2014	8175	105690	52724	26952	12,93	6,45	3,30
2015	22975	141480	72596	43472	6,16	3,16	1,89
2016	15651	174028	89268	59401	11,12	5,70	3,80
2017	18395	216304	110296	71652	11,79	6,00	3,90
2018	29885	273742	138828	89350	9,16	4,65	3,00
2019	21063	334865	182667	115726	15,90	8,67	5,49
2020	22382	392067	209394	137705	17,52	9,36	6,15
2021	23858	528451	255635	174621	22,15	10,71	7,32
2022	16870	292105	206711	127943	17,32	12,25	7,58
2023	24100	337999	264730	167890	14,02	10,98	6,97
2024	25849	390593	309354	...	15,11	11,97	...

Джерело: розраховано автором за даними [12, с.204, 363; 13, с.87, 181; 14, с.90, 214; 15; 16]

Дані таблиці 3 показують, що в аналізованому періоді всі показники віддачі капітальних інвестицій мали тенденцію до зростання, за виключенням

декількох років, зокрема, 2015 та 2018 років, коли вони зменшувались.

Найбільші показники ефективності використання капітальних інвестицій у сфері інформацій та телекомунікацій спостерігаються у довоєнні роки. Так, у 2021 році в розрахунку на 1 грн. вкладених коштів було вироблено і реалізовано інформаційної продукції на 22,15 грн., що було на 26,4% більше, ніж у 2020 році. У 2022 році на 1 грн. інвестицій було отримано 12,25 грн. валової доданої вартості та 7,58 грн. валового прибутку і змішаного доходу, що було більше, ніж у попередньому році відповідно на 14,4% та 3,4%. Це високі показники ефективності інвестицій у розвиток сфери інформації та телекомунікацій, суб'єкти господарювання якої створюють майже 5% валової доданої вартості у складі валового внутрішнього продукту країни. У 2023 році показники ефективності використання інвестицій зменшились, але вже у 2024 році знов відбулося зростання: на 1 грн. вкладених коштів було вироблено і реалізовано 15,11 грн. продукції та отримано майже 12 грн. валової доданої вартості.

Таким чином, результати розрахунків, представлені у таблиці 3, свідчать про високу економічну ефективність використання капітальних інвестицій у сфері економічної діяльності «Інформація та телекомунікації», оскільки отриманий економічний ефект багаторазово перевищує обсяг залучених капітальних інвестицій. Зокрема, створена у цій сфері валова додана вартість перевищує обсяг інвестицій майже у 12 разів, а валовий прибуток і змішаний дохід – майже у 7 разів, що дає певний сигнал потенційним інвесторам про доцільність вкладення коштів у розвиток сфери інформаційних технологій.

Висновки. Результати проведеного дослідження показали, що незважаючи на військові дії та складну економічну ситуацію в країні, надходження інвестицій у сферу економічної діяльності «Інформація та телекомунікації» здійснюються досить стабільно і в необхідному обсязі, що забезпечує ефективну діяльність економічних суб'єктів цієї сфери. Аналіз

динаміки інвестиційних потоків за період 2010-2024 роки дозволив виокремити декілька етапів, характерних для розвитку інвестиційної діяльності. Найбільше скорочення обсягу інвестицій відбулося у періоді 2013-2014 роки, коли тільки за 2014 рік обсяг інвестицій впав на 17,6%. У наступні роки ситуація в країні почала стабілізуватись, що одразу призвело до активізації інвестиційної діяльності й в 2018 році обсяг інвестицій у сфері інформації та телекомунікацій збільшився на 62,5%. Різде скорочення надходження інвестицій відбулось у 2019 році – на 29,5% та з початком військових дій у 2022 роках – на 29,3%. Враховуючи важливість інформаційних технологій у військовий час, у 2023 та 2024 роках надходження коштів у цю сферу почало збільшуватись. Суттєві зміни відбулися у структурі розподілу інвестицій за окремими напрямками інвестування: в 2024 році до напрямку «Комп'ютерне програмування та надання інформаційних послуг» було направлено всього 5,4% загального обсягу коштів проти 20,1% у 2023 році. Отриманий економічний ефект від інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій багаторазово перевищує суму вкладених коштів, зокрема, на 1 грн інвестицій у 2024 році отримано майже 12 грн валової доданої вартості та близько 7 грн валового прибутку, що доводить інвесторам доцільність вкладення коштів у цю сферу діяльності. Подальший розвиток інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікацій є важливим чинником модернізації виробництва, інформатизації та цифровізації суспільства, що сприятиме відновленню національної економіки та зростанню конкурентоздатності країни. Комплексний статистичний підхід до проведення дослідження інвестиційної діяльності у сфері інформації та телекомунікації може використатися при дослідженні інвестиційних процесів в інших сферах діяльності. Подальші дослідження доцільно спрямувати на проведення факторного аналізу ефективності інвестиційної діяльності, моделювання та прогнозування очікуваних результатів.

Список використаних джерел

1. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18.09.1991 року, останні зміни 19.06.2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення 30.03.2026)
2. Самогосенкова О.В. Інформаційний ринок України: сучасний стан і тенденції. *Збірник матеріалів XXII Міжнародної науково практичної конференції «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях»*. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 213-215. DOI: <https://doi.org/10.32680/npg.conf.oneu> (дата звернення: 05.04.2026)
3. Томас Сарджент (Лауреат Нобелівської премії з економіки). URL: <http://nobel.knute.edu.ua/index.php/nobelivski-laureati/tomas-sardzhent> (дата звернення: 05.04.2026)
4. Козирева О.В., Євтушенко Є.А., Кудінова М.М., Глєбова Н.В. Інвестиційний менеджмент. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна. 2024. 268 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/9baad481-7c8c-4b33-9387-5fb773c725a6/content> (дата звернення: 05.04.2026)
5. Скоробогатова Н.Є., Потапова В.П. Роль інвестицій у формуванні економічного зростання України. *Актуальні проблеми економіки та управління № 12 (2018)*. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/130925> (дата звернення: 05.04.2026)
6. Бланк І.О., Гуляєва Н.М., Вівдайчик І.М. Інвестиційний менеджмент. ДТЕУ. 2023. 284 с. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/1241> (дата звернення: 02.04.2026)
7. Сидорова А.В. Залучення іноземних інвестицій і економічне зростання. *Донецький національний університет ім. Василя Стуса. 2021*. URL: <http://jpv.s.donnu.edu.ua/article/view> (дата звернення: 02.04.2026)
8. Про інформацію. Закон України від 02.10.1992. Чинна редакція 31.03.2023. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/zakon/ukr/lawinform.html> (дата

звернення: 02.04.2026)

9. Про науково-технічну інформацію. Закон України від 25.06.1993. (Статус чинний) із змінами і доповненнями. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/zakon/ukr/lawinform.html> (дата звернення: 02.04.2026)

10. Самоєнкова О.В. Ринок інформаційних послуг: стан, тенденції і вплив на розвиток національної економіки. Актуальні напрями статистичного аналізу економічного розвитку на макро- та мезорівнях : монографія // за ред. Ю. О. Ольвінської. Обухів: ФОП Гуляєва В.М., 2025. С. 40-78. URL: <https://dspace.oneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5a5fc773-1fc2-47cc-a1b1-78702927d82c/content> (дата звернення: 02.04.2026)

11. Самоєнкова О.В. Оцінка ефективності діяльності суб'єктів господарювання на ринку інформаційних послуг. Науковий вісник: Збірник наукових праць. Одеса: ОНЕУ, 2023. Вип. 9. (310). С. 44-52. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/310/> (дата звернення: 01.04.2026)

12. Статистичний щорічник України за 2016 рік. Державна служба статистики України. К.: 2017. 611 с. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 30.03.2026)

13. Статистичний щорічник України за 2023 рік. Державна служба статистики України. К.: 2024. 269 с. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.04.2026)

14. Статистичний щорічник України за 2024 рік. Державна служба статистики України. К.: 2025. 273 с. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 05.04.2026)

15. Офіційний сайт: Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 01.04.2026)

16. Офіційний сайт: Міністерство фінансів України. URL: <http://www.index.minfin.com.ua/index/fidi> (дата звернення: 05.04.2026)